

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Sipos Balázs Tihamér ügyvéd által képviselt felperesnek a..... által képviselt alperes ellen kártérítés és járulékai megfizetése iránt a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság előtt 19.P.23.223/2007. számon megindított, és a Fővárosi Bíróság 2009. július 9-én 2.Gf.76.367/2008/5. számon hozott jogerős ítéletével befejezett perében az alperes 28. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán a 2010. április 8. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta és kihirdette az alábbi

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet felülvizsgálattal támadott részében részben hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a részében helybenhagyja. Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 17.300,- (Tizenhétezer-háromszáz) forint fellebbezési eljárási és 17.300,- (Tizenhétezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket, továbbá az alperest, hogy 46.300,- (Negyvenhétezer-háromszáz) forint fellebbezési eljárási és 46.300,- (Negyvenhétezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az államnak az állami adóhatóság külön felhívására fizessen meg.

Kötelezi az alperest, hogy a felperesnek 15 napon belül fizessen meg 15.000,- (Tizenötezer) forint + ÁFA együttes másodfokú és felülvizsgálati részperköltséget.

Ezt meghaladó másodfokú és felülvizsgálati perköltségüket a felek maguk viselik.

I n d o k o l á s :

A.....Kft. tulajdonában és a felperes mint bejegyzett üzembentartó tartós bérletében álló forgalmi rendszámútípusú személygépkocsi 2006. december 18-án idegenhibás balesetet szenvedett. A károkozó a felelősségét a helyszínen elismerte, és a szabálysértési hatóság is megállapította. A károkozó gépjármű

üzembentartójának az alperesnél volt gépjármű kötelező felelősségbiztosítási szerződése. A felperes kárigényére válaszul az alperes a 2007. február 28-i levelében arról tájékoztatta a felperest, hogy a gépjármű gazdaságosan nem javítható. A káridőponti érték 4.478.000,- forint, a roncsérték 2.170.000,- forint, a megállapított kárösszeg így 2.308.000,- forint. Az alperes 2007. október 2-án 2.217.512,- forint kártérítést utalt át a gépjármű tulajdonosának a..... Kft-nek. A Kft. 2007. október 11-én a felperesre engedményezte a perbeli káreseménnyel kapcsolatos követelését. A felperes a roncsot 2007. október 26-án 1.022.488,- forintért megvásárolta a..... Kft-től.

A felperes véglegesen fenntartott keresetében 1.060.488,- forint és járulékai, továbbá a már kifizetett 2.217.512,- forint kamatai megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy a felperesnek fizessen meg 771.408,- forint tőkét és kamatait, valamint a már kifizetett tőke kamatait.

A perben kirendelt igazságügyi szakértő a kárkori forgalmi értéket 5.159.000,- forintban, a roncsértéket 1.881.000,- forintban határozta meg. A bíróság azonban figyelembe vette, hogy az alperes 2007. februárjában arról tájékoztatta a felperest, hogy 2.170.000,- forint ellenében lehetőség van a roncs értékesítésére. Ez az ajánlat három hónapig állt fenn. A felperes, illetve jogelődje azonban ezzel a lehetőséggel nem élt, így kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget. Ezért az elsőfokú bíróság a szakértő által megállapított kárkori értékből a 2.170.000,- forint roncsértéket helyezte levonásba. Levonta továbbá a korábbi alperesi kifizetést és a fennmaradó összegnek a megfizetésére kötelezte az alperest. A szakértő véleményére tekintettel a motorcserét a gépjármű besorolása során vette figyelembe. Az alperes kérelme ellenére a nettó kárkori forgalmi értéket nem fogadta el, mivel nem volt megállapítható az ÁFA visszaigénylésének a megtörténte.

A peres felek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és az alperes marasztalását 1.060.488,- forintra és kamataira felemelte. Indokai szerint az alperes 2007. február 28-i keltű levele nem tartalmazott a felperes részére konkrét tájékoztatást a roncsértékre kapott ajánlatról. Az alperes csak a per folyamán csatolta a Kft. 2008. január 17-i keltű nyilatkozatát az ajánlatról, amit a másodfokú bíróság aggályosnak tartott, többek között azért, mert nem volt megállapítható, hogy ez az ajánlat a felperes tudomására jutott-e. Ezért a másodfokú bíróság az igazságügyi szakértő által megállapított roncsértéket fogadta el döntése alapjául. A másodfokú bíróság sem állapított meg nettó roncsértéket az EBH 2004/1032. elvi határozatra hivatkozással. A motorcsere értéknövelő hatásával kapcsolatban arra utalt, hogy az alperes további szakértői

bizonyítást a szakértő vitatott személyes meghallgatása után nem kért.

A perköltségre vonatkozó rendelkezését azzal indokolta, hogy az alperes a részteljesítést a perindítás hatályának beállta után eszközölte. Az elsőfokú bíróság a pertárgy értéket 3.278.000,- forintban határozta meg.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az alperes a roncsérték megállapítása körében sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által mérlegelt bizonyítékokat felülmérlegelte, a bizonyítékok körében azonban nem vette figyelembe a becsatolt levelezést (F/6/2., F/7.). Az ÁFA levonása körében pedig nem értékelte az újabb bírói gyakorlatot, ami az ÁFA megfizetésének a bizonyítását kívánja meg. A felperesi engedményezésre tekintettel egyébként a perben nem volt relevanciája annak, hogy a felperesi jogelőd az engedményezést követően az ÁFA-t visszaigényelhette.

A motorcsere értéknövelő hatásával kapcsolatban a szakértői véleménynyilvánítás bizonytalanságára utalt, amit nem lehetett volna az alperes terhére értékelni.

A perköltséggel kapcsolatos felülvizsgálati indokai szerint a pertárgyérték az elsőfokú eljárásban 2.500.000,- forint volt. Az ítéletből nem állapítható meg, hogy azt a másodfokú bíróság miért 3.278.000,- forintban állapította meg. A 2007. október 2-i részteljesítésével kapcsolatban előadta, hogy a felperes perbeli legitimációját 2007. október 1-i keltű engedményezés alapozta meg. Ezért az engedményes felperessel szembeni pervesztességét már csak a részteljesítéssel csökkentett összegben lehetett volna figyelembe venni. Ilyen számítással a felperes nagyobb részben lett pervesztés, és a bíróságnak ennek megfelelően kellett volna a perköltségről rendelkezni.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult. Előadta, hogy a felülvizsgálati eljárásban már a bizonyítékok felülmérlegelésének nincs helye, a másodfokú bíróság azonban mérlegelési jogkörében felülmérlegelhette az elsőfokú eljárásban értékelt bizonyítékokat. A roncsajánlattel kapcsolatos bizonyítékok értékelése tekintetében a másodfokú ítélet indokaival értett egyet. Az ÁFA visszaigényléssel kapcsolatban előadta, hogy az megtörtént, a felperes 2007. november 5-i nyilatkozatával bizonyította. A motorcsere értéknövelő hatását a szakértő véleménye alátámasztotta. A per során kapott részteljesítést és a fenntartott 1.060.488,- forint kereseti követelést összeadva a másodfokú bíróság helyesen állapította meg a pertárgy értékét. Ez az időközben történt engedményezéssel nem áll összefüggésben.

A felülvizsgálati kérelem részben, az alábbiak szerint alapos.

A roncsérték megállapításával kapcsolatban a Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú bíróság álláspontját találta megalapozottnak. A felperes keresetleveléhez csatolta F/6/2. és F/7. jelzéssel a peres feleknek a roncs értékesítésével kapcsolatos levelezését. Ebből kitűnik, hogy az alperes arról tájékoztatta a felperest, hogy 2.170.000,- forint érteken tudja a roncsot értékesíteni, ez az ajánlat három hónapig áll fenn. Az ajánlat el nem fogadásából származó többletköltségeket pedig nem vállalja át. A felperes válaszlevelében nem vitatta az értékesítés lehetőségét, csak a megjelölt értékkel szemben fejezte ki a kételyeit. Ebből következően nem volt jelentősége a felperes által a per későbbi időszakában becsatolt, a Kft. által adott 2008. január 17-én kelt nyilatkozatnak, amely csak megerősítette, hogy a vételi ajánlat valóban fennállt. Annak sem volt jelentősége, hogy erről a konkrét ajánlatról a felperes tudomást szerzett-e, hiszen a releváns időben folytatott levélváltásban ennek tényét nem vitatta. Mivel a felperes e tartalmában egyértelmű levelezéssel szemben nem bizonyította, hogy az alperes fenti ajánlata nem volt reális, az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy a kedvező ajánlat elfogadásának elmulasztásával a felperes a Ptk. 340. § (1) bekezdésében meghatározott kárenyhítési kötelezettségét sértette meg, és ezért a felajánlott eladási ár és a szakértő által kalkulált roncsérték különbözetére nem tarthat igényt. A Legfelsőbb Bíróság a nyilvánvaló mérlegelési hiba és az ebből eredő okszerűtlen következtetés alapján a jogerős ítéletet e részében megalapozatlannak találta és az elsőfokú bíróság ténybeli és jogkövetkeztetéseit osztotta.

Egyebekben a felülvizsgálati kérelem indokait nem találta megalapozottnak.

A kárkori forgalmi érték és a roncsérték bruttó vagy nettó érteken történő értékelésével kapcsolatban a perben semmilyen értékelhető bizonyíték (számla) nem merült fel, melynek alapján bármiféle adóbefizetésre vagy visszatérítésre következtetni lehetett volna. A felperesnek a felülvizsgálati ellenkérelmében hivatkozott, jogelődjétől származó 2007. november 5-i nyilatkozata csak arra vonatkozott, hogy a jogelőd az ÁFA visszaigénylésére jogosult. Ebből a nyilatkozatból sem következik azonban, hogy bármiféle adómozgás történt volna, amire a polgári perben előterjesztett kártérítés körében hivatkozni lehet.

Az alperes alaptalanul hivatkozott a korábbi motorcsere értéknövelő hatásával kapcsolatos szakértői véleménynyilvánítás bizonytalanságára is. Az igazságügyi szakértő a perben írásban előterjesztett szakértői véleményében és azt kiegészítő szóbeli nyilatkozatában határozottan és egyértelműen állást foglalt abban a kérdésben, hogy a motorcsere adott esetben értéknövelő hatású volt, és azt a gépjármű osztályba sorolásakor értékelte. A másodfokú bíróság helyesen észrevételezte, hogy a szakértői bizonyítás e

nyilatkozattal befejeződött, az alperes további szakértői bizonyítást az elsőfokú eljárásban nem indítványozott.

A pertárgyértékre és az ettől függő perköltségekre vonatkozóan előterjesztett felülvizsgálati indokokkal szemben a Legfelsőbb Bíróság arra utal, hogy a per megindítására a felperes mint az alapulfekvő felelősségbiztosítási szerződés szerződő fele jogosult volt. Eredetileg a lízingszerződés alapján a kereseti követelést harmadik személy, a tulajdonos lízingbeadó javára terjeszthette elő. Alanyi jogosulttá a perbeli követelés tekintetében valóban az engedményezést követően vált, de felperesi legitimációja a keresetlevél benyújtásától kezdődően nem vitatható. Ezért az alperes kellő alap nélkül vitatta felülvizsgálati kérelmében, hogy a bíróság a keresetlevél alperessel történt közlését követően a felperesi jogelődnek átutalt részteljesítést nem az alperesi pernyertesség körében értékelte (Pp. 80. § (1) bekezdés). A felperes fenntartott keresetére tekintettel ebből következően a bíróság a pertárgyértéket is helyesen állapította meg, és ennek megfelelően rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az ismertetett indokoknak megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet felülvizsgálattal támadott részében a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján részben hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a részében helybenhagyta. Egyebekben a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felek sem a másodfokú eljárásban, sem a felülvizsgálati eljárásban illetéket nem róttak le. A Legfelsőbb Bíróság a feleket pervesztességük arányában kötelezte a le nem rótt illetékek megfizetésére (Pp. 81. § (1) bekezdés), és a nagyobb arányban pervesztes alperest kötelezte a felperes együttesen megállapított másodfokú és felülvizsgálati jogi képviselési díjának megfelelő részperköltség megfizetésére is. Ezt meghaladó másodfokú és felülvizsgálati perköltségüket a felek maguk kötelesek viselni.

Budapest, 2010. április 8.

Dr. Bőssinger Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Mária s.k. előadó bíró, Csánitzné dr. Csiky Ilona s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Szné

írnok